

א. מדברי המדרשים:

1. סו ויראו אחי יוסף כי מת אביהם
בראשית רבה ט"ו: ר' לוי אמר: שלא זמנם לטעודה. אמר ר' תנחומא: הוא לא נתכוון
אלא לטם טמים. אמר: "למעבר אבא מוסיבנא למעלה מיהודה שהוא מלך
ולמעלה פראובן שהוא בכור, ועכשיו אינו כדוין שאשב למעלה מהם." והם לא
אמרו כן, אלא: "לא ישפטנו יוסף."

פסנת ר' אליעזר פרק ז' (הוא מדרש אגור) על פי כשר: תורה סלמה ויהי פעיף ב'
אמר ר' ספערין: בתורה בנביאט ובכתובים מצינו טאדם צריך לצאת ידי הכריות
כדרך שהוא יוצא ידי המקום:

מן התורה פנין? סג' (במדבר ל"ג) "והייתם נקיים מה' ומישראל"...
וכן הוא אומר: "ויראו אחי יוסף כי מת אביהם", מה דאול אמר ר' יצחק:
ראו את יוסף כשהוא מלקבור גביו, הלך והזיץ בתוך הכור, והוא לא נתכוון
אלא לטם טמים. אמר: "כמה נמלאות עטה לי הקבה"ו שהזילני מן הכור הזה"
זהם לא ידעו מה היה בלבו ואמרו "לו ישפטנו".

- (א) מה הקטי בפסוקי פרקנו טבאו סני המדרשים ליטב?
- (ב) בשני כוונים טונים מיטבים המדרשים את הקטי. מה חשב?
- (ג) לדעת סני המדרשים לא הבינו האחים את התנהגות יוסף ופרטת
בכוון המנוגד לכוונות יוסף. מה גרם לאי הבנה זו?
- (ד) כיצד פורשים סני המדרשים האלה את הפעל "ויראו"?
- (ה) המדרש חסני פותח בקרת על יוסף. מהי בקורתו?

א. יס. ויאמר אליהם יוסף אל תיראו, אי התחת אלוהים אני.
תנחומא באבר ויצא יס: אמרה רחל ליעקב (בר' ל' א-ב) "הבה לי בנים ואם אין
מה אנכי ויהר אף יעקב ברחל ויאמר: "התחת אלוהים אנכי".
ורוח הקודש אומרת (איוב סו' ב') "החכם יענה דעת רוח" - אמר יעקב לרחל:
וכי אנכי-קיסר (ממטנה לקיסר) של הקבה"ו אני? אמר לו הקבה"ו: הייך,
בלטון טאמרת "התחת אלוהים אני" בו בלטון בנה עומד ואומר לבניך: "התחת
אלוהים אני".

- א. א) מה הרעיון הכלול במדבר מדרש זה?
- א. ב) כיצד מפרש המדרש את "איוב סו' ב'?"
(וע' בליון ויצא תשי"ד ב)

3. כ' ואתם חטבתם עלי רעה
לפח טוב: מכאן שתוכחה נאה, שמתוך התוכחה נאה האטבת, וכן הוא אומר
(מסעי כ"ו ה') "טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת".
מה הקשה במסוקנו טאותו כא המדרש ליעקב?

ב. יס ויאמר אליהם יוסף אל תיראו כי התחת אלוהים אני.
1. הטוח לפסוקנו, בר' ל' ב' ויהר אף יעקב ברחל
ויאמר:
"התחת אלוהים אנכי"?

הסבר, כיצד יתכן הדבר טאותן מלים נחטבו במקום אחד
טבה לאומרון ונחטבו במקום חסני כגנאי לאומרון?

2. הטוח לסני הפסוקים דלעיל את
מלכים ב' ה' ז: ויאמר: האלוהים אני להמית ולהחיות?

הדומה מתלך המחשבה של מלך ישראל המבוטא בפסוק זה
למחשבת אחד הפסוקים דלעיל - או אינו דומה לאחד מהם?

ג. טאלות ודיוקים ברט"י:
1. סו ד"ה ויראו אחי יוסף כי מת אביהם: מהו "ויראו"? הכירו במיתתו אזל יוסף,
סהיו רגילים לטעוד על טלחנו של יוסף. והיה מקרבן בטביל כבוד אביו -
ומטסת יעקב, לא קרבן.

1. הטוח דבריו כאן לדבריו במדבר כ' כס' ד"ה ויראו כל העדה
האם קטי אחד לרט"י בפסוקנו וטם או רצה ליטב קטיים טונים?

2. הטוח דבריו לדברי מקורו כבדאשית רבה (לעיל טאלה א').
מה טעם לא הביא רט"י כאן אף את ר' תנחומא המהפך בזכותו?

טאלות וזם חטכות יש לסלוח לנחמה ליכוביץ, המהפך המהפך בליון ויצא תשי"ח, ורעיון
חטאלות המסומנות א קטות והמסומנות א קטות ביותר, יעבה כל אחד לפי הגבול. רעיון